

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

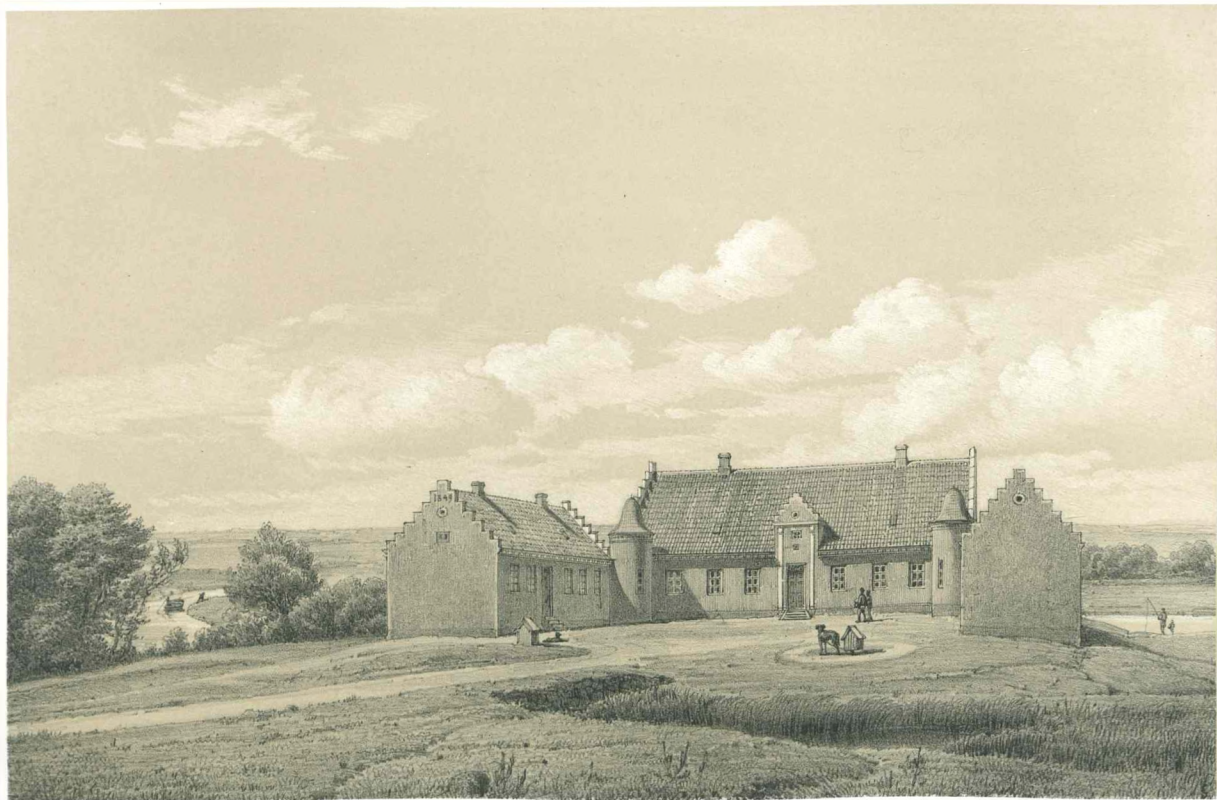
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1847

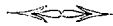
J. A. Borchardt Prist

C. W. Borchardt & Sønner, København

LÖSTRUP,
i Jylland.

L Ø J S T R U P,

i Jylland.

Hovedgaardens Løjstrup ligger i Lørbjerg Sogn, Galten Herred og Randers Amt ved Gudenaå, omkranset af Skov og Skovhækker imod Nord, Ost og Syd. Imod Vest løber Gudenaå langsmed Stuehusets Midtsøj; paa de tre Sider er dette omgivet af dybtliggende Grave. Imod Vest aabner sig fra Gaardens Vinduer et højt Stue ud over Aaen med sine Bugter og kraftige Enge, Langaa Jærnbanebro og Hovedgaardens Østergaard (i Hovbjerg Herred, Velsø Sogn) i Forgrunden, hvormod Langaa høje Kratbaner og de store Skove i Hovbjerg Sogn, hvilke høre til Grevskabet Friisenborg, danne Baggrunden; ogsaa de to Kirkeetaarne med Spir paa Velsø og Hovbjerg Kirker høre med til den smukke Engbals Brydelse. Gaardens Enge støde imod Vest og Nordvest op til Gudenaå og Lilleaa eller Vistrup Aa, der her danne Grændsen imellem Randers og Viborg Amter.

Løjstrup var oprindelig en Landsby, i hvilken der laa en adelig Sædegaard, som i Aaret 1351 tilhørte Niels Jensen. Hans Søn Jens Nielsen var 1399 Gaardens Ejer og udstødte den 22de Juni d. A. tillige med Biskop Pape af Viborg, Peder Andersen Munk og flere Adelsmænd et Vidnesbyrd om, at Peder Sommer og Brodrene Thomas og Peder Truelssøn Gjedsted havde pantsat sit i Herredet liggende Gods til Dr. Christen Wendelbo for 120 lødige Mark i gode Skillingpenge. Om Gaarden sides derefter intet før det 16de Hundrebaar, da den tilhørte den gamle Kæt Sandberg. I Lørbjerg Kirkes Chor findes en Gravskrift over Fru Anne Sommer, der var Enke efter Christen Andersen Sandberg. Paa Kirstens øverste Stolestader findes sæderne Aner vedkommende hans Datter Fru Margrete Sandberg, med Aarstallet 1566. Hun var gift

med Niels Juel til Åstrup, som døde paa Løjstrup i Aaret 1573. Hens imod Slutningen af det 16de Hundrebaar tilhørte Gaarden Mads Sandberg, der var Søn af Anders Sandberg til Kvelstrup (i Mols Herred, Lødb Sogn) og Fru Gjertrud Krabbe. I Juni 1589 fik Mads Sandberg til Len af Kronen, indtil Kongen anderledes tilfagde, i Lørbjerg Sogn, Løjstrup By 2 Gaarde, i Lørbjerg 1 Gaard, i Lørbjerg Sogn og By 1 Gaard, i Drum Sogn og By, Lørbjerg, 2 Gaarde, i Bisping Sogn og By 1 Gaard, i Hovbjerg Herred, Sal Sogn og By 1 Gaard, i alt 8 Gaarde, hvorfor han skulde holde en Stridshest til Kronens Tjeneste. Han var gift med Fru Sofie Røstrup, hvis Forældre vare Jørgen Røstrup til Sjellestovgaard (nu: Vedelslund) og Fru Margrete Skeel; i Juli 1589 stod deres Bryllup paa hans søderne Gaard Bøgaard (ogsaa i Lødb Sogn). Romsdalens Len fik han i Aaret 1594, efter Dtte Brokkehøus, og han døde som Embedsmænd over dette Len i November 1597. Hans Enke fik i December 1598 Koittering for hans Regnskaber vedkommende Penet. Da deres Ægtekab var barnløst, arvede hans Broder Ulrik Sandberg til Kvelstrup Hovedgaardens Løjstrup. Han var født 1539 paa Bøgaard og siden 1584 gift med Fru Birte Maltesdatter Sehested, Datter af Malte Jensen til Holmgaard og Fru Sofie Wille. 1591 fik han Semmen Len i Norge efter Kaspar Markbanner. I Aaret 1606 fik han i Magelstifte med Kronen 1 Gaard med Skov til og 1 Bol i Løjstrup By. Han blev 1616 Ridder og døde 1636 i September Maaned. Endnu i Aaret 1631 omtales Løjstrup By; da fik nemlig Knud Gyldenstjerne til Tilm i Magelstifte med Kongen 2 Gaarde med Skov til i Løjstrup imod andet Gods

L Ø J S T R U P,

i Jylland.

i Galten Herred. Hr. Ulrik Sandbergs Datter Fru Anne Sandberg var gift med Niels Friis til Kvarflov, som derved fik Løjstrup, der efter hans Død tilhørte Sønnen Mogens Friis, Greve til Friisenvold, hvis Stfmøder Fru Anne var. Hans Søn Niels Friis afhændede i Aaret 1683 Løjstrup med mere Gods til Kronen og udstædte da et Følgebrev til sine Forpagtere paa Løjstrup og Friisenvold (i Galten Herred, Drum Sogn) og til Bønderne i Løvbjerg og mange andre Sogne og Byer, at de for Fremtiden skulde yde Landgilde og andre Afgifter til Kronen af de Gaarde, de havde i Forpagtning eller i Fæste.

Allerede Aaret efter afhændedes Løjstrup og det andet Gods til Grev Konrad von Reventlow til Klavsholm (død 1708), hvis Søn Grev Christian Ditlev v. Reventlow i Aaret 1736 af Friisenvold, Løjstrup, Kalls og Brusgaard oprettede Stamhuset Friisenvold, som derpaa havde Besiddere tilfælles med Krenterup (Harbenberg) og tilhørte saaledes efter hans Død (1738) Sønnen Grev Konrad Ditlev v. Reventlow (død 1750), dennes Søn Grev Christian Ditlev v. Reventlow (død 1759), hvis Datter Juliane Frederikke Christiane v. Reventlow var gift med Grev (siden preussisk Fyrste) Karl August von Harbenberg. Dennes Søn Baron Christian Heinrich August von Harbenberg-Reventlow, der ved Moderens Død 1793 havde tiltraadt Stamhuset, fik den 16de Februar 1798 kongelig Tilladelse til at sælge Stamhuset Friisenvold for en Sum af 500,000 Rdr. Den

Gang udgjorde Løjstrup fri Hovedgaardstøgt 48 Tdr. 5 Sptr. 1 Fod. $\frac{1}{2}$ Alb., og Bøndergødet udgjorde det meste af Løvbjerg, Galten og Bisping Byer. Baronen solgte nu Gødet til Bønderne og udflyttede Løjstrup, dog med Forbehold af Herlighedskretten som Hovedgaard. 1799 samlede Kapitan Gerhard de Lichtenberg til Stamhuset Vistrup ved forskellige Indkjøb Løjstrup Hovedgaard tillige med 4 Huse i Løvbjerg By og Løvbjerg og Bisping Kirker for en Kjøbesum af 40,000 Rdr. Kurant. Han forbedrede meget Gaardens Marker og afhændede i Aaret 1842 Løjstrup med de omtalte Huse og Løvbjerg Kirke — Bisping Kirke var tidligere solgt — til sin Søn Jægermester Frederik de Lichtenberg, Rdr. af Dbr., som endnu ejer Gaarden.

Løjstrups Hovedbygning er opført af den nuværende Ejer og udgjør 3 grundmurede Huse paa en Etage med 7 takkede Gavl og 2 smaa runde Taaerne, der tjene til Gjennemgang fra Midtfløjen til Sidefløjene. Paa Hovedmarken ligger Labegaarden Gerhardsholt, hvor Hovedgaardens Forpagter bor.

Gaardens Ager og Eng Hartkorn er 33 Tdr. 6 Sptr. 3 Fod. $\frac{1}{4}$ Alb. med et Bladeindhold af 400 Tdr. Land Ager og Eng. En ret betydelig Frugthave findes nu ved Gaarden, som tidligere savnede en saadan; ligeledes har Gaarden Pæ og Pryd af nogle i den nveste Lid anlagte Plantninger og Alléer. Dens Skov udgjør 100 Tdr. Land Eg og Bøg, hvortil der er kommet omt. 20 Tdr. Land Raaleflov ved Opdyrkning af et Bakkefros og en Sandmark.

